

Az erdőstratégiánk

A napilapokban több ízben olvashattuk a Világ Természetvédelmi Alap (WWF) hazai képviselőjétől azt az elmarasztaló véleményt, hogy országunknak nincs „erdőstratégiája”. Ezekre a vélekedésekre nem tartottam szükségesnek reagálni, mert – istenem – ennyi melléfogást még megengedhetnek maguknak ezek a sajtótermékek. Ám most, immár a szaklapunk májusi számában is találkozhatunk ezzel az elmarasztaló véleménnyel.

Örömmel tölt el, hogy a jelek szerint az első lehetek, akinek alkalma nyílik az általam egyébként nagyrabecsült nemzetközi természetvédelmi szervezet ismereteit kiegészíteni. „Erdőstratégia” című brosránk vagy akár keménykötésű, vaskos kötetünk valóban nincsen, de vannak olyan törvényeink, rendeleteink, szabályzataink, amelyek bizvást nevezhetők hosszú távú, általános és részletes terveknek, tehát „stratégiának” is akár.

Szabadjon ezek sorában első helyen említenem az erdőtörvényünket, azután az erdőrendezési Útmutatót, „Az egyes termőhely-típusokon alkalmazható célállományokat”, az Erdőnevelési modelleket, a Fatermesztési, Erdővédelmi, Erdőrendezési műszaki irányelveket stb. Ezekből már a közepes szakismerettel bírók is tapasztalhatják, hogy ezek tartalmazzák mindazokat az elemeket, amelyek kellékei a hosszú távú általános és részletes terveknek, azaz ezek együttese kiad egy komplett stratégiát. E szabályzatok alapján készülnek az erdei üzemtervek, amiket ugyan tízévenként megújítunk, de ez nem jelenti azt, hogy ezek csupán tíz évre tekintenek előre. Ezek tartalmazzák mindazokat a tény- és tervadatokat, amelyekből már közepes szakismeret birtokában is levezethetők a több évtizedre, évszázadra, mi több, az idők végtelenjéig szóló tennivalók, a gazdálkodásnak mind a kötelező, mind a lehetséges elemei.

E szabályzatokat egyébként korántsem tartom tökéletesnek, ezeket sok területen kellene javítani, ezeket lehet(ne) bírálni, de nem lehet nemlétezőnek tekinteni. Erdőgazdálkodásunknak bőven vannak hibái, bíráltnivaló elemei, ám ezek korántsem a stratégia hiányából, hanem a szabályzatok be nem tartásából, illetve azok gyenge pontjaiból következnek.

Javaslom tehát a kétkedőknek, tanulmányozzák behatóan a fent felsorolt szabályzatokat, hosszú távú terveket, és egy könyvkötészet szakember segítségével ezeket egy kötetbe gyűjtve bátran

írják rá a borítóra: Íme, itt van Magyarország Erdőstratégiája.

Szabadjon még kitérnem egy másik, nem éppen hízelgő véleményre. Hogy tudniillik nagyon sok az erdőnek nem is nevezhető, nem őshonos fajokból álló „ültetvényünk”. Erről talán annyit: Azokon a vidékeinken, ahol az erdősültség nem éri el a négy százalékot, annak is örülnünk kell, ha ott akácok, nyára-

sok létesülnek. Annál is inkább, mert ott őshonos fajokról aligha beszélhetünk, hiszen e vidék természetes állapota részben füves pusztá, részben pedig mocsár volt. Természetesen a stratégiánkban itt is szerepel a jelen termőhelyi viszonyoknak megfelelő, természetszerű állományok kialakítása.

Eger, 2000. május 9.

Reményfy László

Csökcent az erdészeti csemetetermelés

Az elmúlt tíz évben a hazai erdészeti szaporítóanyag-termesztés drasztikusan visszaesett, annak ellenére, hogy a csemetekertek száma csaknem megkétszereződött. Ez elsősorban a privatizáció következménye: többek között hirtelen megnőtt a művelés alól kivont területek aránya – derül ki az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet tanulmányából.

Tavaly a hazai erdészeti csemetekertekben összesen 234 millió csemetét neveltek, több, mint 13 százalékkal kevesebbet, mint 1998-ban. Ebből hozzávetőlegesen – akárcsak a megelőző években – 150 millió darabot ültettek ki. A fennmaradó állomány egy részét még nem lehetett felhasználni, mivel eleve többéves növekedési időszakot igényelnek, a másik részét pedig fejletlenség vagy egyéb okok miatt nem tudták értékesíteni – ez utóbbiakat jövőre ismét piacra viszik a termelők. Ezenkívül számottevő a selejt aránya is.

A legkeresettebb faj egyébként a tölgy – ezen belül is a kocsánytalan tölgy –, amely az össztermésnek több, mint 30 százalékát teszi ki. Ezen fajok népszerűségének 1993–1997 közötti növekedése elsősorban a belső piaci igények változásával és az exportlehetőségek bővülésével magyarázha-

tó. Az előbbieket következtében a tölgyeladások alakulása számottevően befolyásolja az éves teljesítményt. Az elmúlt három évben történt visszaesés a kiviteli lehetőségek beszűkülésére, az Európai Unió (EU) tagállamaiban fokozatosan bevezetett beviteli korlátozásra vezethető vissza.

Figyelmet érdemlő a nemesnyár-állomány összetételének változása annak ellenére, hogy a teljes választékból ezek csak mintegy 0,2 százalékkal részesednek. Az elmúlt években nagymértékben megnőtt, elsősorban az olasz nyár kárára, a pannónia nyár aránya. Ez viszont jelentős gondokat okozhat abban az esetben, ha valamely betegség vagy környezeti hatás miatt az utóbbi fajta károsodna, mivel így számottevően megcsappanna az állomány – mondta lapunknak *Tóth János*, az Erdészeti Szaporítóanyag Terméktanács ügyvezető titkára.

A belföldi termelés az elmúlt években meglehetősen elaprózódott, a csemetekertek száma ugyanis az 1991. évi 644-hez képest 1999-re 1036-ra emelkedett. Ennek következtében – bár a termelésbe bevont terület a szóban forgó időszakban mintegy ezer hektárral növekedett – a kertek átlagos nagysága 4,8 hektárról 3,9 hektárra csökkent.

Az évek óta tartó termelés-csökkenéssel szemben az export folyamatosan növekszik, s egyre meghatározóbb a jelentősége. Tavaly a hazai csemetekertekből csaknem 24 millió darab facsemetét szállítottak külföldre, mintegy 10 millióval többet, mint 1998-ban. A legnagyobb megrendelők a holland, cseh és német importőrök voltak. A behozatal ezzel szemben elhanyagolható, tavaly a 340 ezer darabot sem érte el.

(Napi Gazdaság)

